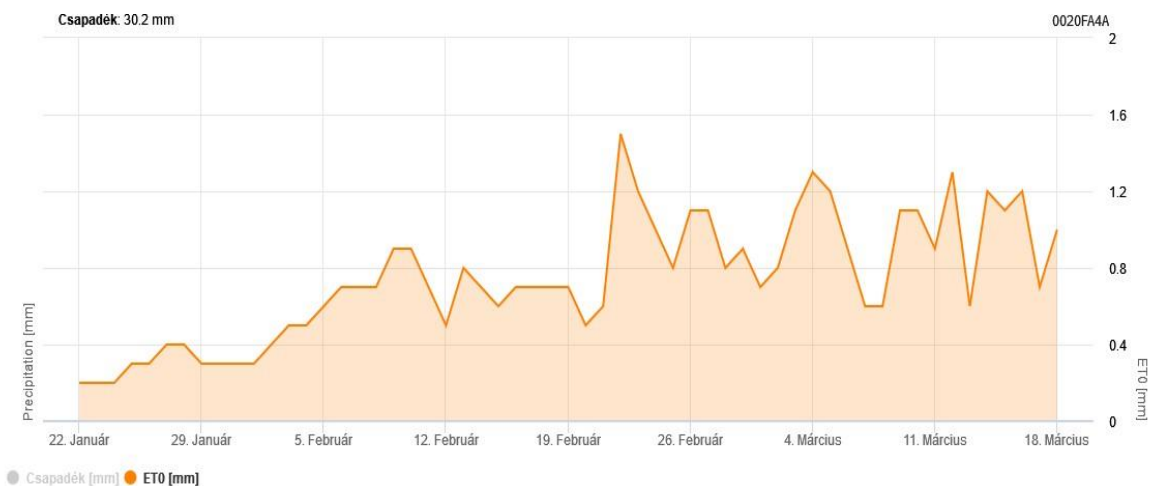

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Visszatekintve az elmúlt 90 nap időjárására megállapítható, hogy a hőmérsékleti értékek a sokéves átlag felett alakultak, a csapadékmennyiség viszont elmaradt attól. A csapadékeloszlásra jellemző, hogy sokszor kis mennyiség esett, ami a növények számára csak rövid ideig biztosította a víz utánpótlást.

Az elmúlt 90 napban hullott csapadékmennyiség Debrecenben

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

Az elmúlt 90 napban a talajhőmérséklet alakulása Debrecenben

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiaiák (12. hét)

Őszi búza: szárba indulás első nádusz megjelenése (BBCH 30-31)

Őszi árpa. egy-két náduszos állapot (BBCH 31-32)

Őszi káposztarepce: rejtettbimbós-zöldbimbós állapot (BBCH 50-51)

Lucerna: 10 cm hajtások

Alma: levélrügypattanás (BBCH 07-09)

Őszibarack: virágzás vége-teljes szirmhullás (BBCH 69)

Polifág károsítók

A lucerna az őszi kalászos, illetve a repce a táblákon a mezei pocok (*Microtus arvalis*) fertőzöttség jellemzően közepes-gyenge mértékben. Erősebb fertőzöttséget csak a táblaszegélyekben, illetve az árokpartokon tapasztaltunk.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) megjelenését, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi búzában

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) az őszi búzában az alsó leveleken, minden állományban megtalálható. A fertőzöttség mértéke változó, a fogékony állományokban előfordulnak közepesen fertőzött góccok. Az alsó levélzónában a lisztharmat lassú terjedése volt megfigyelhető.

A vöröszorsda (*Puccinia triticina*) fertőzöttség szórványos, jellemzően csak észlelési szinten van jelen. A kórokozó sikeresen áttelelt és az alsó leveleken és elkezdődött az uredotelepeken a spórák képződése. Az alacsony fertőzöttség és a kis mennyiségű fertőző anyag miatt egyelőre meggyenkben nem kell a vöröszorsda jelentős mértékű terjedésével számolni.

A sárgarozsda (*Puccinia striiformis*) a fogékony állományokban áttelelt, a kedvező időjárás miatt elkezdődött az uredospórák szóródása. Egyelőre csak észlelési szinten van jelen a fertőzés, de a fogékony fajtákban a sárgarozsda lassú terjedése megfigyelhető.

Szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) számára kedvezett a hajnali, bőséges harmatképződés. A fertőzés egyelőre csak az alsó leveleken terjed, de a prognosztizált csapadékos időjárás hatására vélhetően ismét felgyorsul a fertőzés terjedése.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi árpában

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) az őszi árpában alsó leveleken, mindenütt megtalálható, a fertőzöttség mértéke a jól fejlett dús állományokban már közepes, de előfordulnak erősen fertőzött foltok, táblarészek is. A lisztharmat a fejlett, zárt állományokban a középső levélemeleten is megjelent, dinamikus terjed.

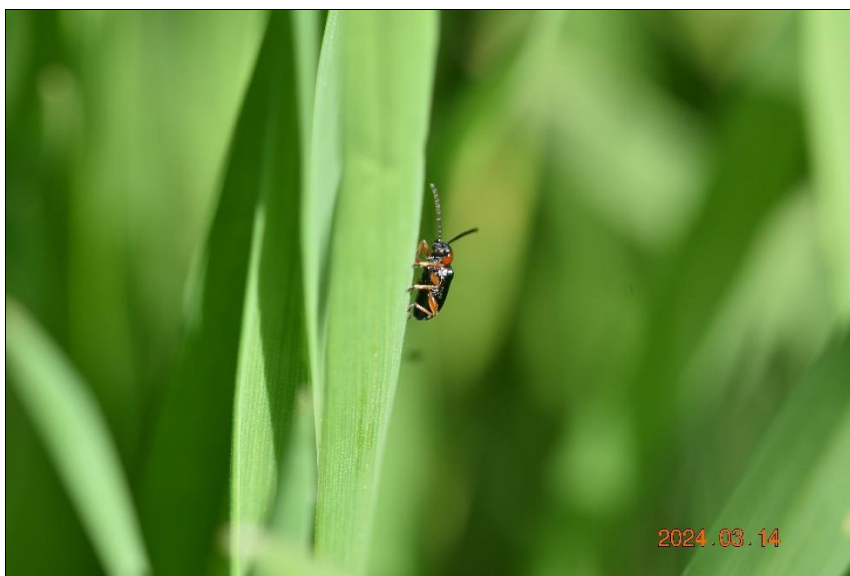
Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) minden táblán előfordul, a fertőzöttség mértéke jellemzően gyenge, de a fertőzés lassú terjedése megfigyelhető.

Hálózatos foltosság (*Drechslera teres*) tünetei minden táblában megtalálhatóak, a fertőzöttség mértéke egyelőre nagyon alacsony. A kedvező időjárás miatt a fertőzés további terjedésére kell számítanunk.

Az őszi árpában az árpa sárga törpülés vírus (BYDV) foltokban, szinte minden táblán megtalálható. A tünetek az élettani betegségek miatt egyre kevésbé feltűnőek.

Állati kártevők

A vörösnyakú árpabogár (*Lema melanopa*) imágói március eleje óta jelen vannak a táblákon, kopuláló egyedeket viszont csak az elmúlt héten lehetett látni. A hét végi lehülés miatt, ismét visszahúzódtak a növényi részek közé. A jövő hét végére ígért felmelegedést követően az imágók tömeges kopulációja és a tojásrakás beindulása várható.

Vetésfehérítő árpában

fotó: Nagy László

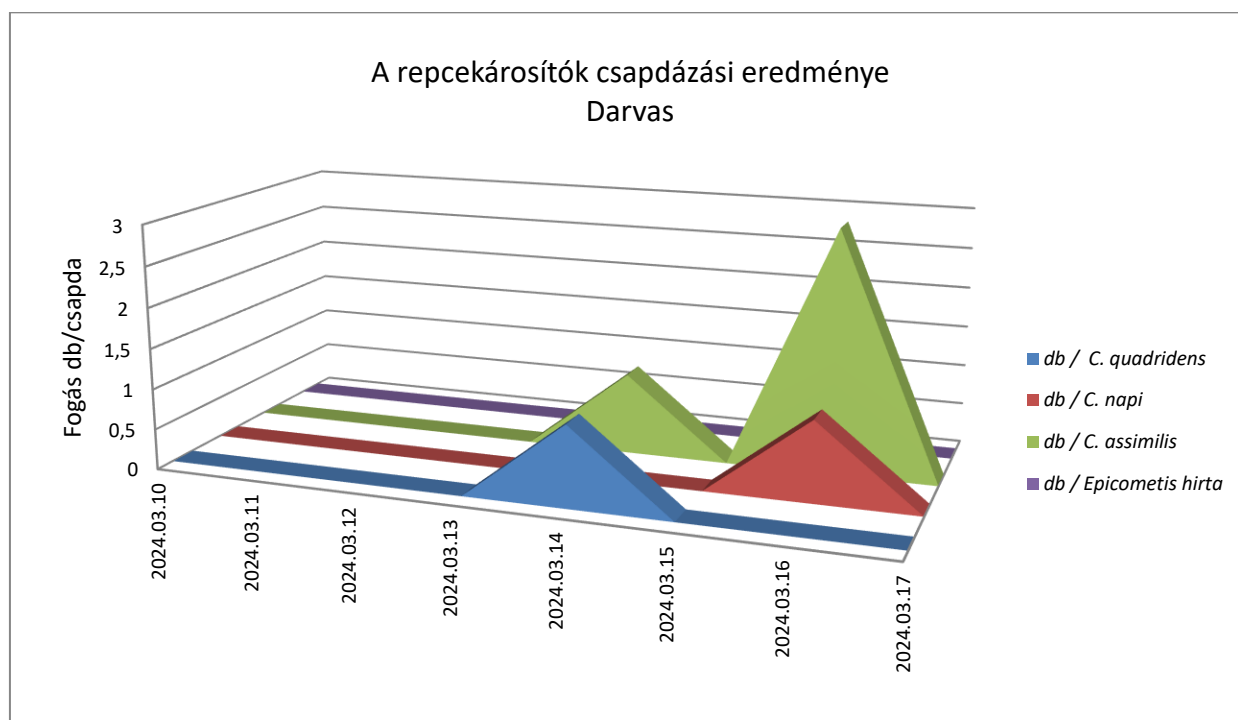
Őszi káposztarepce

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten az őszi káposztarepcebén

A repcebén a foma (*Phoma lingam*) levélfoltjai az alsó leveleken észlelési szinten minden állományban megtalálhatóak. A prognosztizált csapadékos, szeles időjárás hatására a fertőzés lassú terjedésére kell számítani.

A repcefénybogár (*Meligethes aeneus*) megjelent a táblákon, a betelepedés a hétvégi hűvös időjárás miatt az imágók a virágzatba visszahúzódtak. A repcék többsége már zöldbimbós állapotú, ezért a betelepedést nyomon kell követni és ha az egyedszámuk eléri a virágzatonként a 3-4 darabot, védekezni kell. A jövőhétre prognosztizált felmelegedés hatására ismét beindul a betelepedés és a kártétel.

A repceszár-ormányos (*Ceutorhynchus pallidactylus*) és a nagy repceormányos (*Ceutorhynchus pallidactylus*) február elején-közepén már tömegesen jelen volt az állományokban azóta folyamatos volt a tojásrakás. Március közepére jellemzően befejeződött a tojásrakás, ezért ekkor az imágók ellen már nem volt indokolt a védekezés.

Kertészeti növények:

A megyénkben még szórványosan előfordul az őszibarack. Az őszibarackban a hűvös, nedves időjárás miatt a tafrina (*Taphrina deformans*) szórványosan, alacsony-közepes fertőzési szinten megjelent. Az állományokba a levéltetvek megjelenését nem tapasztaltuk, de a felmelegedést követően vélhetően tömegesen meg fognak jelenni.

Az almában egyelőre csak lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) primer fertőzése figyelhető meg, a fertőzött rügyeken a konídiumok megjelentek. A lisztharmat számára kedvező a jelenlegi időjárás, ezért az intenzív terjedésével kell számolnunk.

A varasodás (*Venturia inaequalis*) aszkospórái tömegesen szóródnak, ezért a védekezést el kell kezdeni.

Debrecen, 2024.03.19